

APRENENTATGE COOPERATIU A INFANTIL

"Ensenyar junts a alumnes
diferents"

Cooperar per aprendre i
aprendre a cooperar.

Cohesió de grup

Per millorar el clima d'aula, afavorir el coneixement mutu i les interaccions positives de l'alumnat i predisposar-los millor a treballar en equip i ajudar-se dins la classe, s'han planificat i portat a terme les següents dinàmiques de grup:

EL BON DIA DE P-3 i P-4 TÉ PETONS DE MOLTS GUSTOS

OBJECTIUS PLANTEJAT:

- Fomentar la interacció i el contacte entre iguals.
- Conèixer el nom dels companys/es i saludar-los educadament.

BREU EXPLICACIÓ:

L'activitat del "Bon dia" es porta a terme al llarg de tot el cicle d'educació infantil. L'encarregat del bon dia, diu el nom de cada alumne/a en veu alta, li desitja un bon dia i li fa un petó d'un gust diferent, segons la consigna prèvia referent al petó feta per la mestra. Cada un dels alumnes rep una salutació i un petó de l'encarregat. Aquest càrrec és rotatiu, d'aquesta manera tots els alumnes fan i reben petons diàriament. Una forma bonica de contacte que propicia efecte i bon clima d'aula.

Alumnes de P-3 en el moment de realitzar l'activitat.

EL JOC DE LA PILOTA

OBJECTIU PLANTEJAT:

- Conèixer el nom de tots els companys/es de classe i saber quelcom de cadascun d'ells que habitualment els agrada molt fer.

BREU EXPLICACIÓ :

La mestra inicia l'activitat dient una cosa que li agrada molt fer i a continuació passa la pilota a un alumne/a. Aquest a un altre i així fins que tot el grup-classe ha exposat oralment a la resta allò que habitualment li agrada fer. Els alumnes parlen, s'escolten entre ells i es propicia l'auto coneixement d'un mateix i el coneixement mutu.

Els alumnes de P-4 en rotllana realitzant l'activitat.

EL FIL DE L'ARANYA

OBJECTIU PLANTEJAT:

-Prendre consciència de la importància de cadascun dels alumnes i mestres pel bon funcionament del grup-classe.

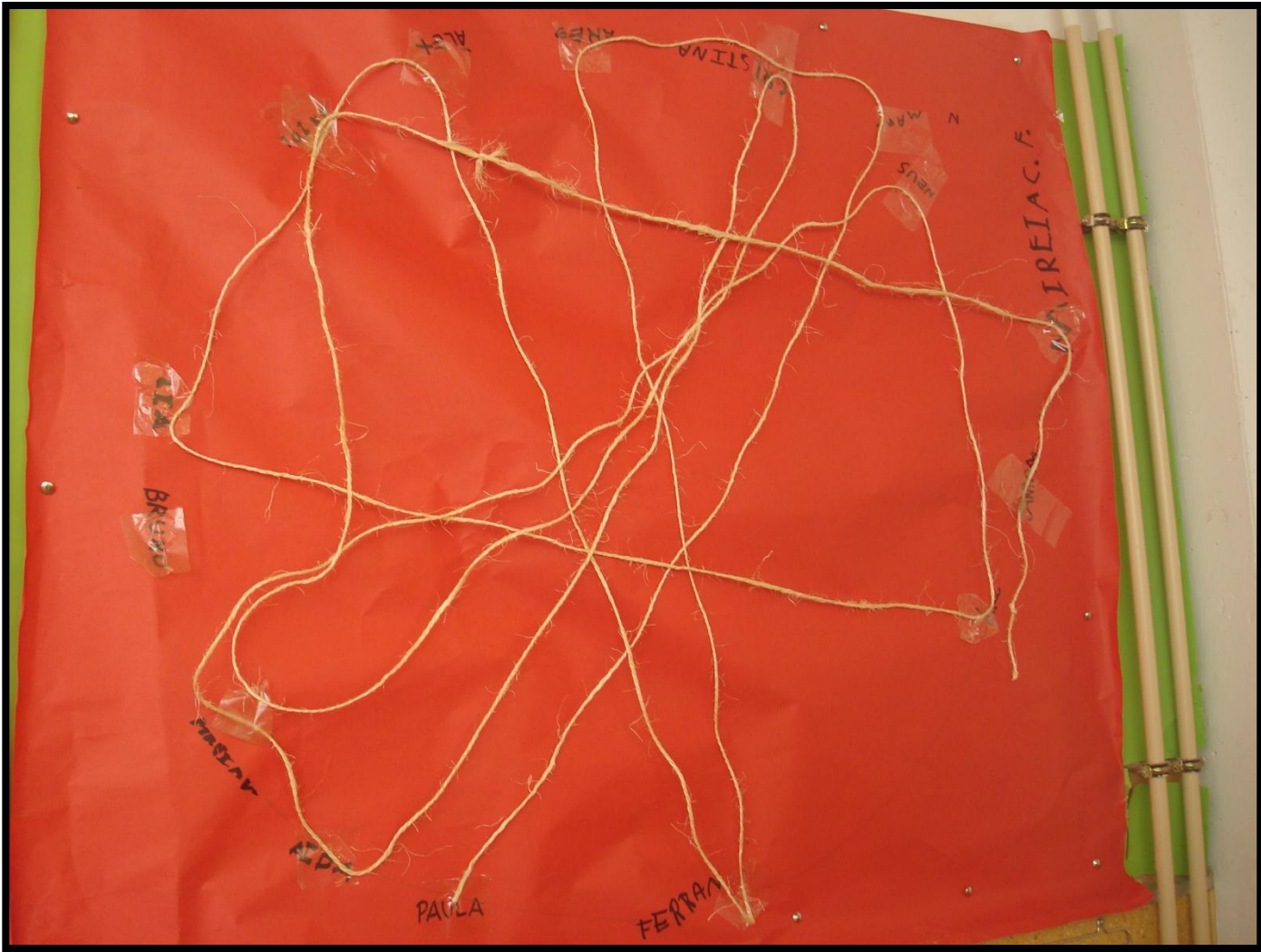
BREU EXPLICACIÓ :

La mestra diu una cosa bonica d'un alumne/a i li passa el cabdell de fil, aquest en un altre/a alumne/a i així successivament fins que es forma una "teranyina" aguantada per tots els alumnes. Si un dels alumnes deixa anar el fil es trenca la teranyina. Cal que tot el grup hi participi perquè sinó l'aranya no pot caminar per la teranyina.

La teranyina construïda entre tot el grup s'enganxa en un paper d'embalar amb el nom de cada alumne/a de la classe i es penja en un lloc visible.

Mig grup de P-5 portant a terme la dinàmica durant la sessió de psicomotricitat.

Resultat final de l'activitat. Tots formem part de la classe i tots som igual d'importants i necessaris. Som un grup: les Formigues de P-5.

L'altre mig grup de P-5 portant a terme la dinàmica durant la sessió de psicomotricitat.

LES PÀGINES GROGUES

Les Pàgines Grogues de la Companyia Telefònica s'hi troben llistes de persones o empreses que presenten un servei (restaurants, transportistes, impremtes, botigues de mobles, etc.). Aquesta dinàmica ha consistit en elaborar unes "Pàgines Grogues" de la classe, on cada estudiant hi ha posat un anunci amb alguna cosa que pot ensenyar a fer als seus companys/es. Tant poden ser coses relacionades amb els aprenentatges escolars (procediments, maneres particulars de fer o resoldre alguna cosa, trucs, etc.) com altres coses més lúdiques (una cançó, endevinalles, un joc de mans, etc.)

Tots els petits anuncis de la classe de P-5 (LES FORMIGUES) estan ordenats alfabèticament i confeccionen la Guia de Serveis de la classe. Els alumnes la poden consultar sempre que ho necessitin i buscar al company/a que els pugui ajudar.

TÍTOL DEL SERVEI QUE OFEREIX
DIBUIXANT
DESCRIPCIÓ D'AQUEST SERVEI
DIBUIXAR ARBRES DE
NADAL
DIBUIX

NOM I COGNOM DE QUI OFEREIX EL SERVEI
ERIK

TÍTOL DEL SERVEI QUE OFEREIX
ESCRIPTORA
DESCRIPCIÓ D'AQUEST SERVEI
ESCRURE MOLTIBÉ
DIBUIX

NOM I COGNOM DE QUI OFEREIX EL SERVEI
ESTEL

Exemples de fitxes que han completat de forma individual els alumnes de P-5. Totes les fitxes han estat recollides en un llibre que es troba a la Biblioteca d'aula i tots el poden consultar.

EL MURAL GROC

Es tracta d'una adaptació, elaborada per les mestres d'educació infantil, de la dinàmica de les pàgines grogues, però utilitzant imatges amb text per confegir un mural. En aquest mural els alumnes han exposat oralment davant de tot el grup què és el que saben fer més bé i per tant, poden ajudar a la resta de companys/es quan ho necessitin.

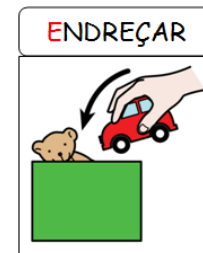
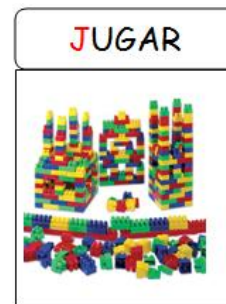
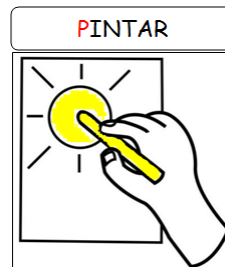

Foto del mural penjat en un lloc visible de l'aula perquè els puguin ser d'utilitat a l'hora de sol·licitar ajuda als companys/es.

ELS CARROS I ELS BURROS

OBJECTIU PLANTEJAT:

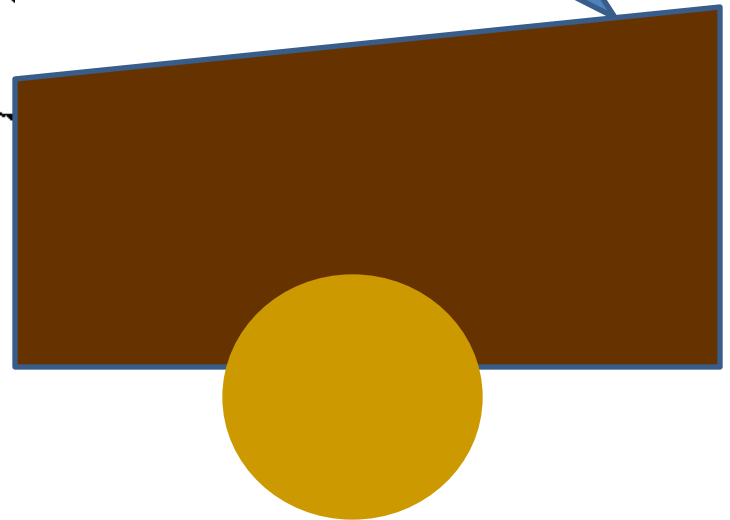
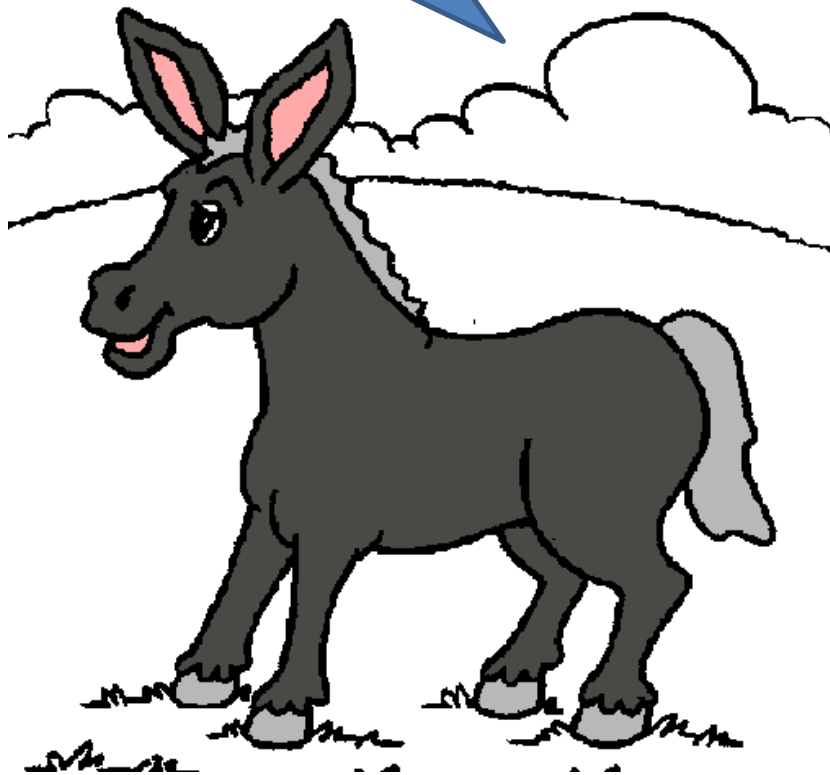
- Adonar-se que cal tractar els animals amb efecte i no fer ús de la violència perquè facin cas de les indicacions dels humans.

BREU EXPLICACIÓ :

A l'aula de psicomotricitat, els alumnes agrupats per parelles tenen dos càrrecs. Un membre de la parella es col·loca de quatre grapes i fa de burro. L'amo del burro que és l'altre alumne de la parella ha d'aconseguir que avanci fins al punt d'arribada. La mestra, prèviament ha donat la següent consigna als burros: - No avanceu si els vostres amos no us diuen paraules amables o us fan carícies. Els alumnes que fan d'amo acostumen a donar cops al burro, però en la majoria de casos sempre hi ha algun alumne/a que aconsegueix que el seu burro avanci. La reflexió posterior és grupal i sobretot, pròxima als infants molts dels quals tenen animals domèstics.

L'alumne/a que fa
de burro té la
consigna d'avançar
només quan li
diguin coses
boniques.

L'alumne/a que fa
de carro ha de
descobrir què cal
dir a l'alumne /a
que fa de burro
perquè avanci.

Exemple de l'activitat portada a terme a les classes de P-4 i P-5.

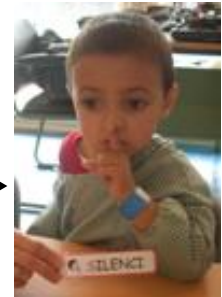
Creació d'equips de treball

Normes que cal complir pel bon funcionament dels grups:

1. Compartir-ho tot.
2. Sol·licitar el torn de paraula abans de parlar.
3. Acceptar les decisions de la majoria.
4. Demanar ajuda quan es necessita.
5. No rebutjar l'ajuda d'un company/a
6. Complir les tasques encomanades a nivell individual.
7. Participar en tots els treballs i tasques proposades.
8. Treballar en silenci i, quan sigui necessari, en veu baixa.
9. Complir aquestes normes i fer-les complir els altres.

ELS ESQUIPS DE BASE

Estan formats per quatre membres en què cadascú desenvolupa un càrrec.

QUADERN DE L'EQUIP

Cada equip té un quadern i una capsa on guarda les activitats grupals, els objectius de les sessions i les avaluacions individuals i grupals.

QUADERN DE L'EQUIP

NOM DE L'EQUIP _____

MEMBRES DE L'EQUIP

LOGOTIP

Fitxa de model pels equips. Els alumnes han de decidir el nom del seu equip, escriure el nom dels membres que el formen i pensar un logotip que els identifiqui.

EXEMPLES DE QUADERNS D'EQUIP DE P-5

5

NOM DE L'EQUIP LES JOTS DE TRIAL QUADERN DE L'EQUIP

MEMBRES DE L'EQUIP

BIEL
KAWTHAR
JORDI
IRIS
JOAN

LOGOTIP

NOM DE L'EQUIP OS E U R M I O F

MEMBRES DE L'EQUIP

ORIO L

LIA

MIREIA C. F.

ARE S

LOGOTIP

NOM DE L'EQUIP

BARCAPC

QUADERN DE L'EQUIP

MEMBRES DE L'EQUIP

MIREIAVO

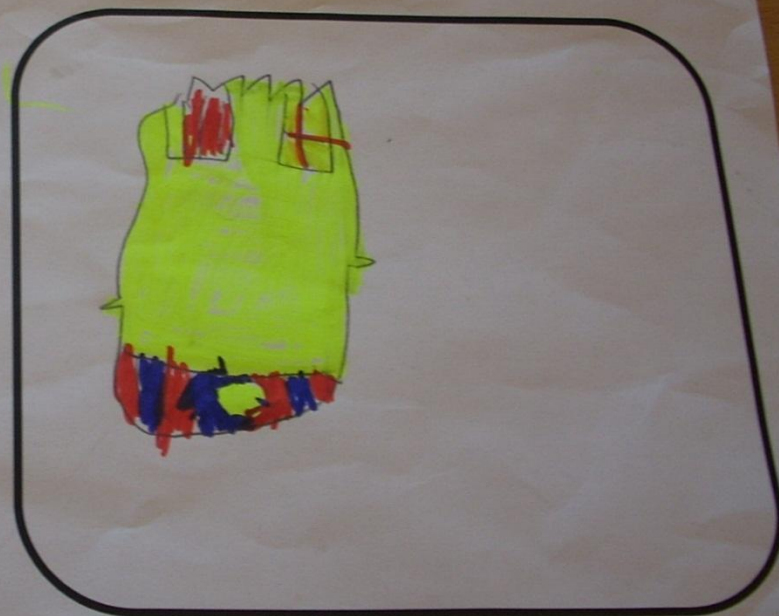
TOANA

FARRAN

MARCC

NEUS

LOGOTIP

NOM DE L'EQUIP ALS ELEFANTS

QUADERN DE L'EQUIP

MEMBRES DE L'EQUIP

AIDA

ALEX

BRUNO

ERX

CRISTINA

LOGOTIP

NOM DE L'EQUIP LES FORMIGUES

MEMBRES DE L'EQUIP

MARIONA

MARTÍ

ESTEL

MARC•R

LOGOTIP

MARIONA

MARTÍ

ESTEL

MARC•R

NOM DE L'EQUIP LAS URTUGAS

MEMBRES DE L'EQUIP

LOGOTIP

ABRIL

GUILLEM

ROC

MAR

EXEMPLES D'ACTIVITATS COOPERATIVES

P-3 CONSCIÈNCIA FONOLÒGICA

OBJECTIUS PLANTEJATS

- Treballar la consciència fonològica de la lletra "T" a partir de la classificació d'objectes segons tinguin la lletra T a inici de mot o no la tinguin.
- Prendre decisions consensuades per tots els membres de l'equip a l'hora de classificar objectes.

MATERIAL:

- 8 safates de cartró dels colors.
- 10 objectes de la classe que tinguin la lletra "T" a inici de mot i 10 objectes de la classe que no la tinguin.

DESENVOLUPAMENT DE LA SESSIÓ

Cada equip té el nom del color del pollet de la seva taula (verd, groc, vermell i blau). L'encarregat de material agafa les dues safates del seu equip on hi ha 10 objectes que tenen la lletra "T" a inici de mot i 10 objectes més que no la tenen. El coordinador/a de cada un dels equips és l'encarregat de col·locar els objectes en la seva safata corresponent depenent del que diguin els seus companys/es. En cas de dubte generalitzat, hi ha una mestra per equip que pot ajudar quan sigui necessari, en cas de dubtes o recordar els càrrecs dels membres sempre que calgui. Un cop tenen els objectes col·locats a les safates. Supervisen de forma conjunta amb la mestra si els diferents objectes estan en la safata adient. Un cop acabada l'activitat, es tornen a treure els objectes de les safates i es fan col·locar per segona vegada per comprovar que no cometien els mateixos errors de classificació que la primera vegada.

P-4 CLASSIFICACIÓ DE FRUITS DE TARDOR

OBJECTIUS PLANTEJATS

- Portar a terme correctament els diferents càrrecs (coordinador/a, material, silenci i ordre).
- Classificar els fruits de la tardor en carnosos o secs.

MATERIAL

- 4 safates de plàstic.
- Magranes, taronges, castanyes i ametlles per cadascuna de les taules.
- 4 ganivets sense serra.

DESENVOLUPAMENT DE LA SESSIÓ

Cadascun dels equips ha decidit com classificava els fruits i la mestra ho ha anotat a la pissarra. Seguidament, han procedit a comprovar-ho mirant si es podien obrir, se'ls veien les llavors i eren sucosos (fruits carnosos) o no es podien obrir (fruits secs).

L'encarregat de material ha portat la safata, els fruits i el ganivet pel seu equip, el de l'ordre ha revistat que tot quedés net i recollit, el coordinador/a ha estat el portaveu a l'hora de fer la hipòtesis inicial i el primer a utilitzar el ganivet i ajudar a la resta de membres de l'equip a l'hora de fer-lo servir. L'encarregat del silenci sol·licitava que es parlés amb veu baixa.

El coordinador/a de cada taula ha dit a la mestra com havien classificat els fruits i la mestra ho ha anotat a la pissarra. En el racó de la tardor s'han posat tots els fruits carnosos de cada equip en una banda i tots els fruits secs de cada equip en l'altra.

P-5 EL DIBUIX COMPARTIT

OBJECTIUS PLANTEJATS:

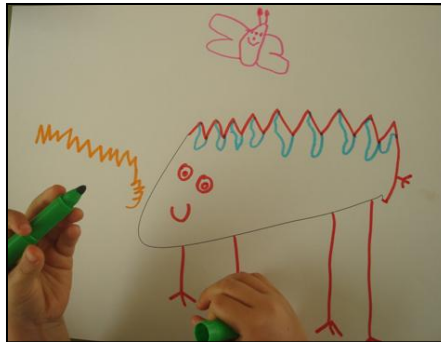
- Respectar les normes, donades prèviament per les mestres, a l'hora de confeccionar un dibuix per equips.
- Exposar oralment la part que cada alumne/a ha dibuixat.
- Escoltar de forma activa a la resta d'equips exposant oralment els seus dibuixos.

MATERIAL:

- Retoladors
- Làmina DINA-3 amb un línia a partir del qual els alumnes continuen el dibuix.
- Carpeta de plàstic per guardar el dibuix de grup.

DESENVOLUPAMENT DE LA SESSIÓ

Els alumnes col·locats en equips de base tenen una làmina amb una línia (recta, corba, horitzontal, diagonal, etc) a partir de la qual individualment cada alumne/a ha de dibuixar durant un minut sense dir res als seus companys/es sobre el que està dibuixant. Quan tots els alumnes ja han dibuixat un parell de vegades es dóna per finalitzada la primera part de l'activitat. A continuació, els alumnes acudeixen a la Biblioteca de l'escola per exposar oralment la part del seu dibuix davant la resta de companys/es. Hi ha alumnes que sense comunicar-se verbalment mentre feien el dibuix han aconseguit fer un dibuix amb sentit i en canvi d'altres, no han assolit l'objectiu de fer un dibuix coherent.

Els diferents equips de base fent el dibuix compartit.

Els diferents equips de base exposant oralment el seu dibuix a la biblioteca.

P-5 PROJECTE DEL COS HUMÀ

(El cos del nen i de la nena per fora)

OBJECTIUS PLANTEJATS:

- Pintar i retallar en forma de puzle la làmina del nen (equips de 4 membres) i la làmina de la nena (equips de 5 membres) de manera grupal.
- Acordar els colors de la cartolina per pinar de forma consensuada.
- Enganxar els noms de les diferents parts del cos humà extern.
- Escollir un nom pel nen/a de la làmina.

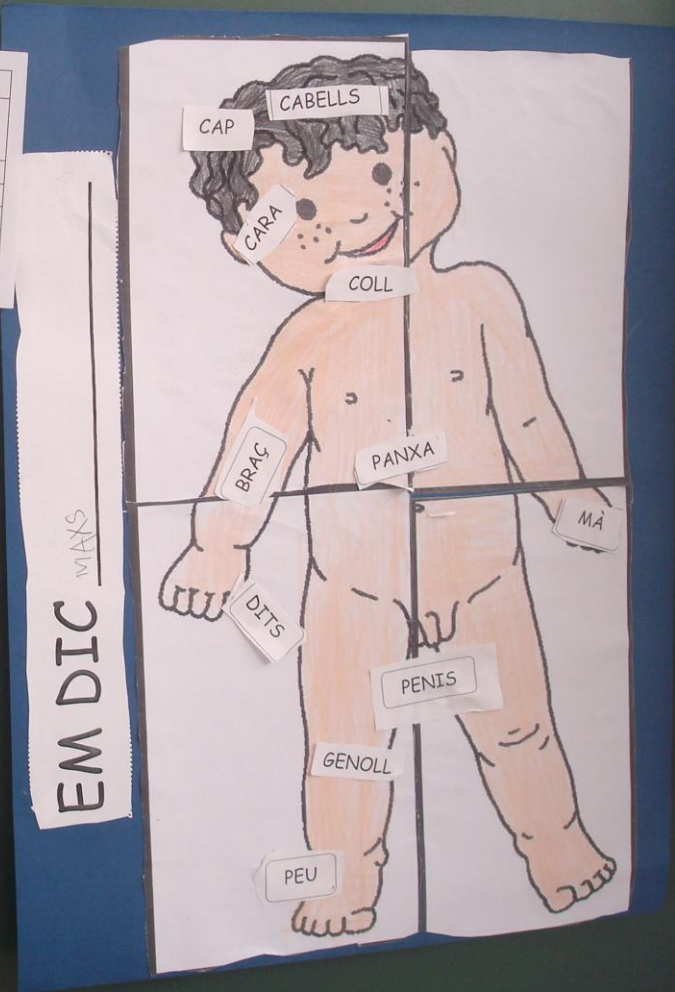

Valoració de l'activitat amb tot el grup-classe

Graella
d'avaluació
individual
tenint en
compte
l'actitud, la
participació i
el compliment
del càrrec dins
l'equip.

NOM DE L'EQUIP →	BARÇA		
NOM DELS MEMBRES DE L'EQUIP	AVALUACIÓ		
			
	MOLT BÉ	REGULAR	ES POT MILLORAR
FERRAN			
JOAN A			
MIREIA			
MARC			

BARÇA

EM DIC

Tots els murals del grup-classe penjats a l'aula.

Reunió de coordinadors dels 6 equips que formen la classe de P-5

Moment de la reunió amb el grup de discussió en el qual els coordinadors exposaven els avantatges i les problemàtiques que havien tingut a l'hora de portar a terme les tasques en equip.

Moment de respondre l'enquesta de forma individual.

Els coordinadors en acabar el grup de discussió amb l'enquesta completada.

Resultats de l'enquesta dels 6 alumnes que han fet de coordinadors

1. Us ha agradat fer el càrrec de coordinador/a del vostre equip?

Sí, molt
6 alumnes

Una mica
0 alumnes

No gaire
0 alumnes

2. Encercla quin càrrec del teu equip t'agradaria fer la propera vegada.

SILENCI

1 alumne

ORDRE

2 alumnes

MATERIAL

3 alumnes

3. Com t'agrada més fer la feina, tu sol/a o amb el teu equip?

JO SOL/A

1 alumnes

AMB EL MEU EQUIP

5 alumnes

Resultats de l'enquesta dels 6 alumnes que han fet el càrrec d'ordre.

1. Us ha agradat fer el càrrec d'ordre del vostre equip?

Sí, molt
6 alumnes

Una mica
0 alumnes

No gaire
0 alumnes

2. Encercla quin càrrec del teu equip t'agradaria fer la propera vegada.

SILENCI

1 alumne

COORDINADOR/A

4 alumnes

MATERIAL

1 alumnes

3. Com t'agrada més fer la feina, tu sol/a o amb el teu equip?

JO SOL/A

2 alumnes

AMB EL MEU EQUIP

4 alumnes

Resultats de l'enquesta dels 6 alumnes que han fet el càrrec de material.

1. Us ha agradat fer el càrrec de material del vostre equip?

Sí, molt
5 alumnes

Una mica
1 alumne

No gaire
0 alumnes

2. Encercla quin càrrec del teu equip t'agradaria fer la propera vegada.

SILENCI

1 alumne

COORDINADOR/A

5 alumnes

ORDRE

0 alumnes

3. Com t'agrada més fer la feina, tu sol/a o amb el teu equip?

JO SOL/A

1 alumnes

AMB EL MEU EQUIP

5 alumnes

Resultats de l'enquesta dels 6 alumnes que han fet el càrrec de silenci.

1. Us ha agradat fer el càrrec de silenci del vostre equip?

Sí, molt
7 alumnes

Una mica
0 alumne

No gaire
0 alumnes

2. Encercla quin càrrec del teu equip t'agradaria fer la propera vegada.

MATERIAL

1 alumne

COORDINADOR/A

6 alumnes

ORDRE

1 alumne

3. Com t'agrada més fer la feina, tu sol/a o amb el teu equip?

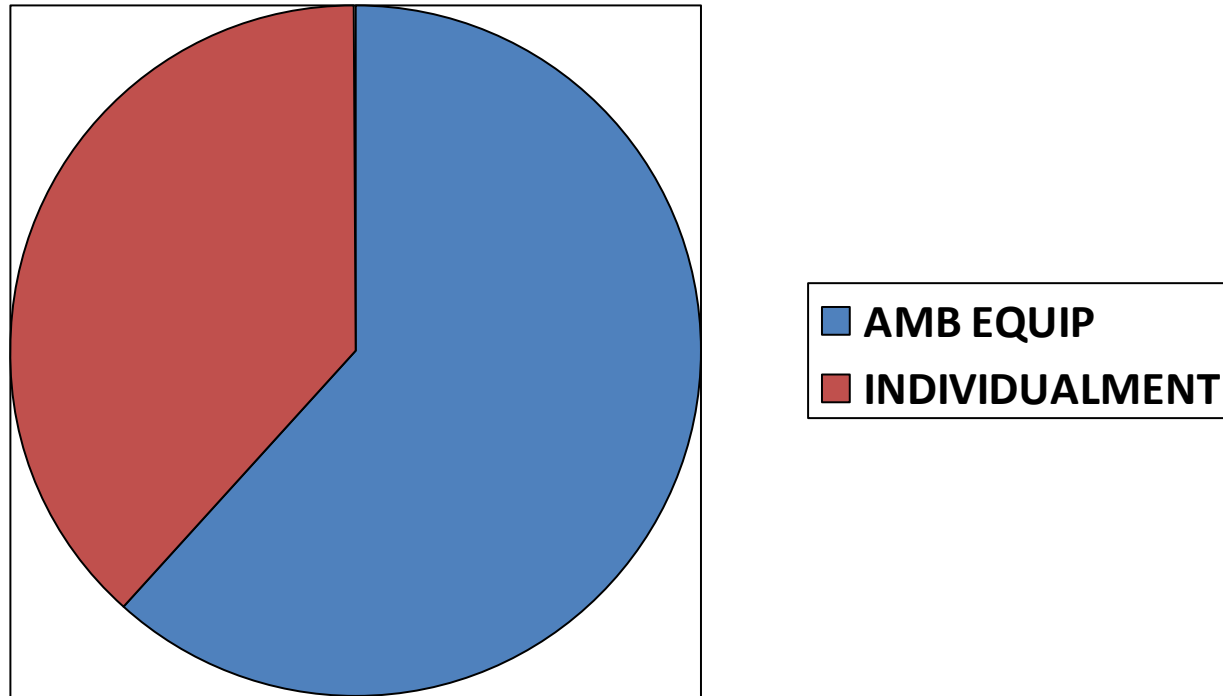
JO SOL/A

2 alumnes

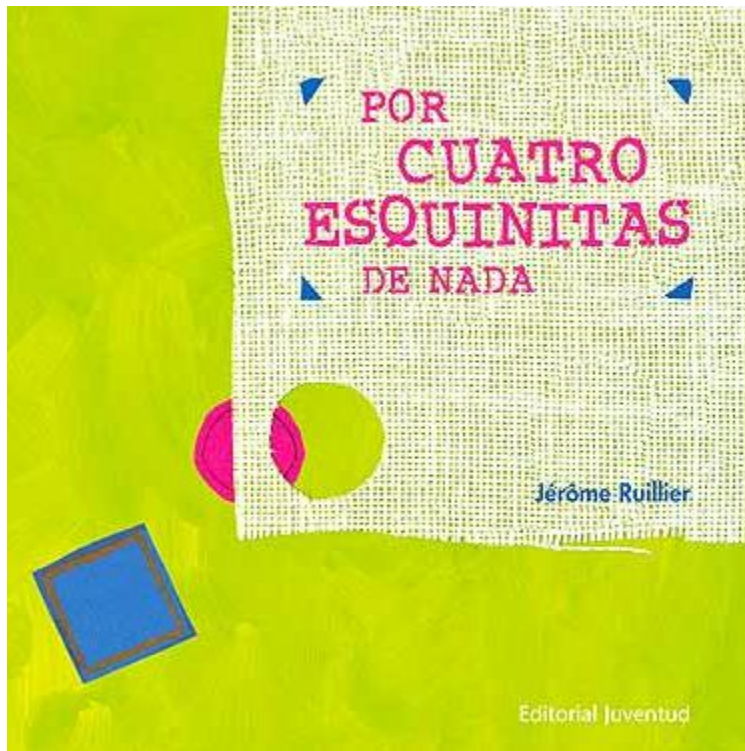
AMB EL MEU EQUIP

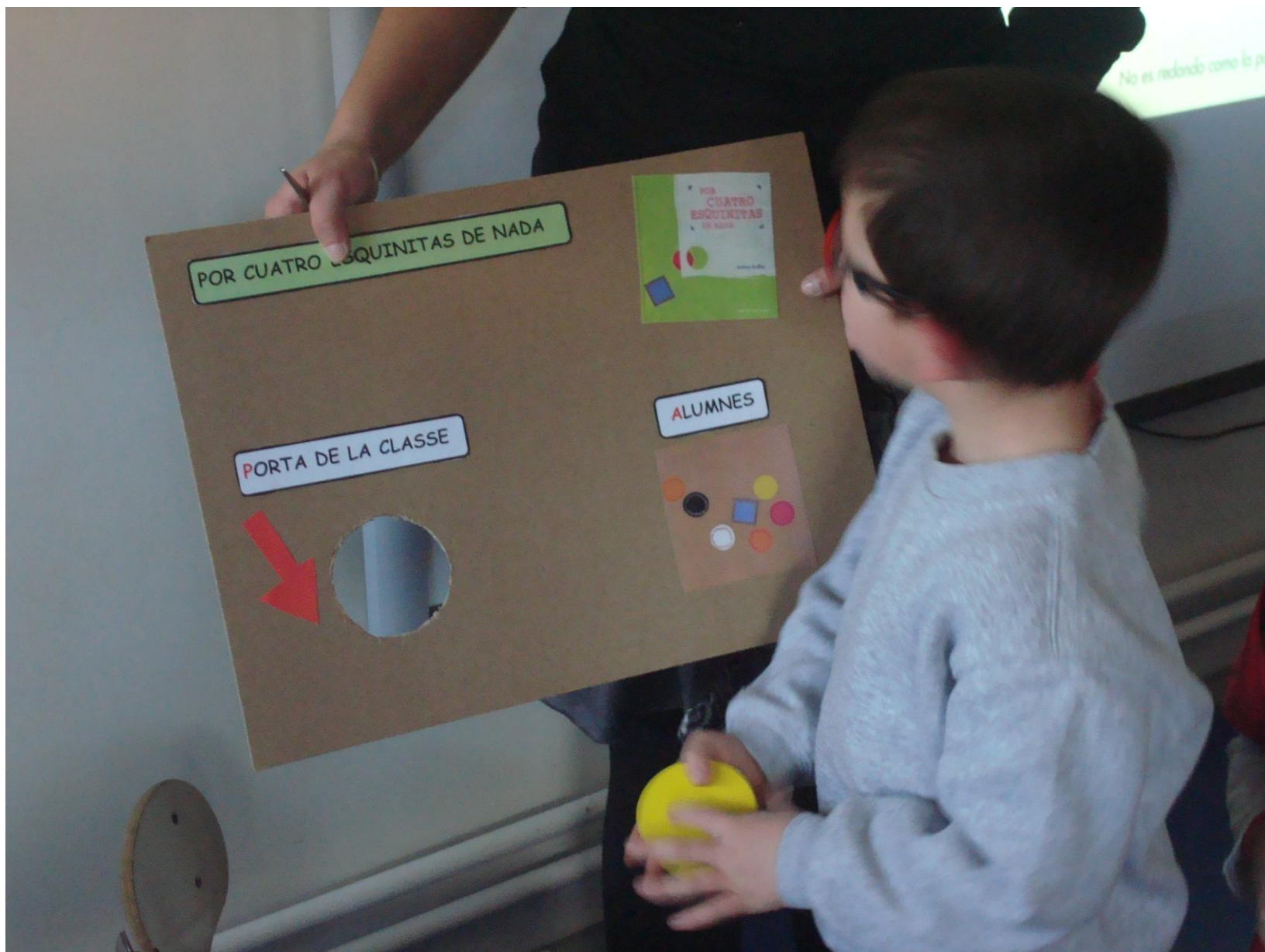
5 alumnes

GRÀFIC DE SECTORS EN QUÈ S'HA PREGUNTAT ALS ALUMNES SI
ELS AGRADA MÉS FER LA FEINA INDIVIDUALMENT O AMB EQUIP.

LA IDEA D'INCLUSIÓ A TRAVÉS DEL CONTE: *Por cuatro esquinitas de nada.*

POR CUATRO ESQUINITAS DE NADA

PORTA DE LA CLASSE

ALUMNES

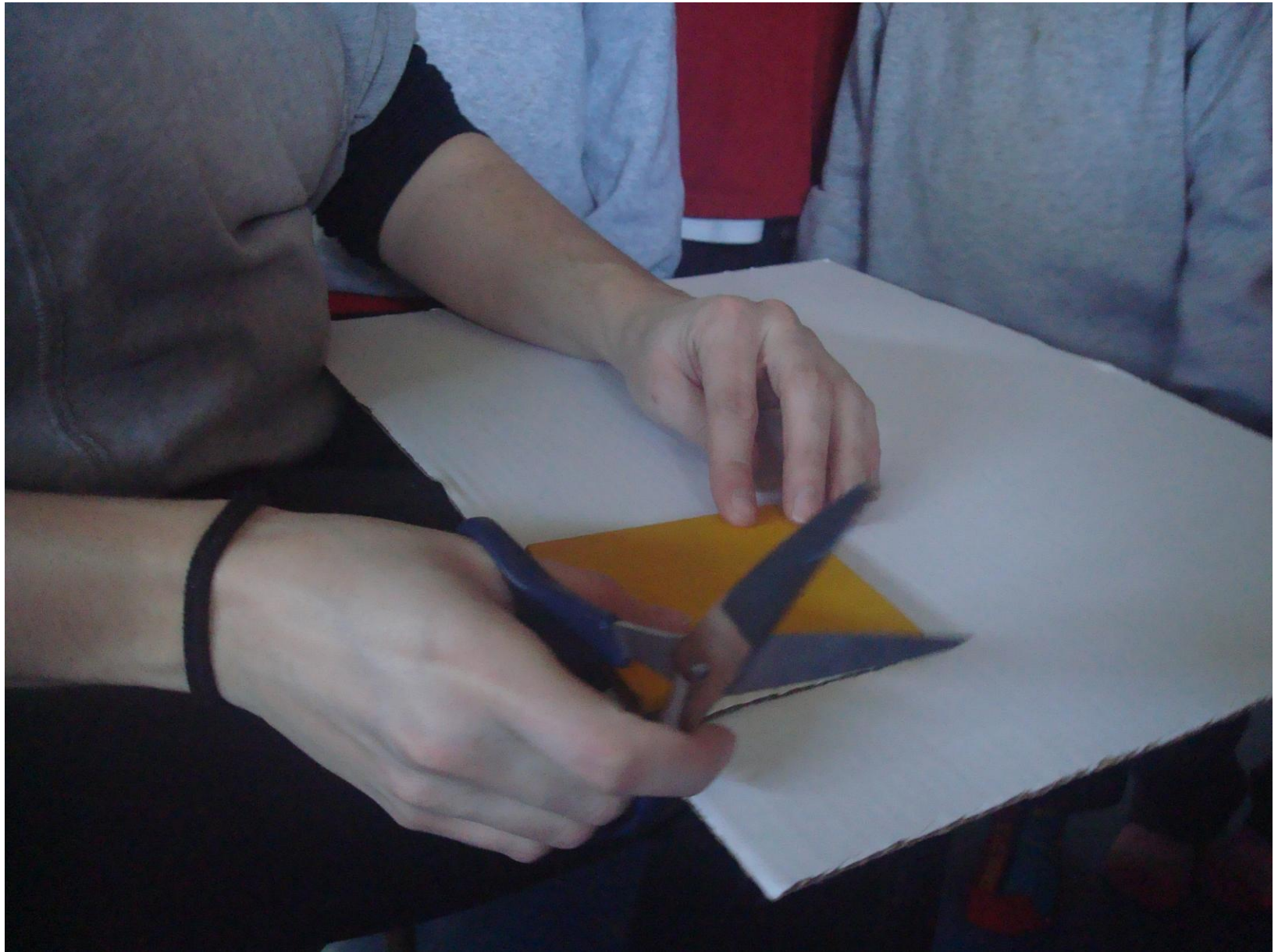
No es redondo como la pa...

Alumnes “rodons” que
havien pogut entrar a la
classe.

Alumnes “quadrats” que
no passaven per la porta
de l’aula.

Amb la porta més gran totes les figures geomètriques hi tenen cabuda.

El treball en equip com a recurs per ensenyar: Estructura simple 1-2-4

Dins l'equip base, primer cadascú (1) pensa quina és la resposta correcta a una pregunta que ha plantejat el mestre o la mestra. En segon lloc, es posen de dos en dos (2), intercanvien les seves respostes i les comenten. Finalment, en tercer lloc, tot l'equip (4) ha de decidir quina és la resposta més adequada a la pregunta que els ha fet el mestre o la mestra.

Fitxa d'exemple de la construcció d'un poblat de cabanes africanes fent l'elecció dels materials amb la tècnica de l'1-2-4.

CONSTRUÏM UNA CABANA AFRICANA

Activitat individual

1-Encercla quin material pots fer servir per construir la cabana africana.

	PALLA		TOTXOS		CIMENT
	PEDRES		FANG		CARTRÓ
	HERBA		TRONCS DE FUSTA		PLÀSTIC

Activitat per parelles

2- Per parelles acordeu quin material podeu fer servir per construir la cabana africana.

PALLA

TOTXOS

CIMENT

PEDRES

FANG

CARTRÓ

HERBA

TRONCS DE
FUSTA

PLÀSTIC

Activitat d'equip

Amb els 4 o 5 membres de l'equip decideu quins són els millors materials per construir la cabana africana.

PALLA

TOTXOS

CIMENT

PEDRES

FANG

CARTRÓ

HERBA

TRONCS DE
FUSTA

PLÀSTIC

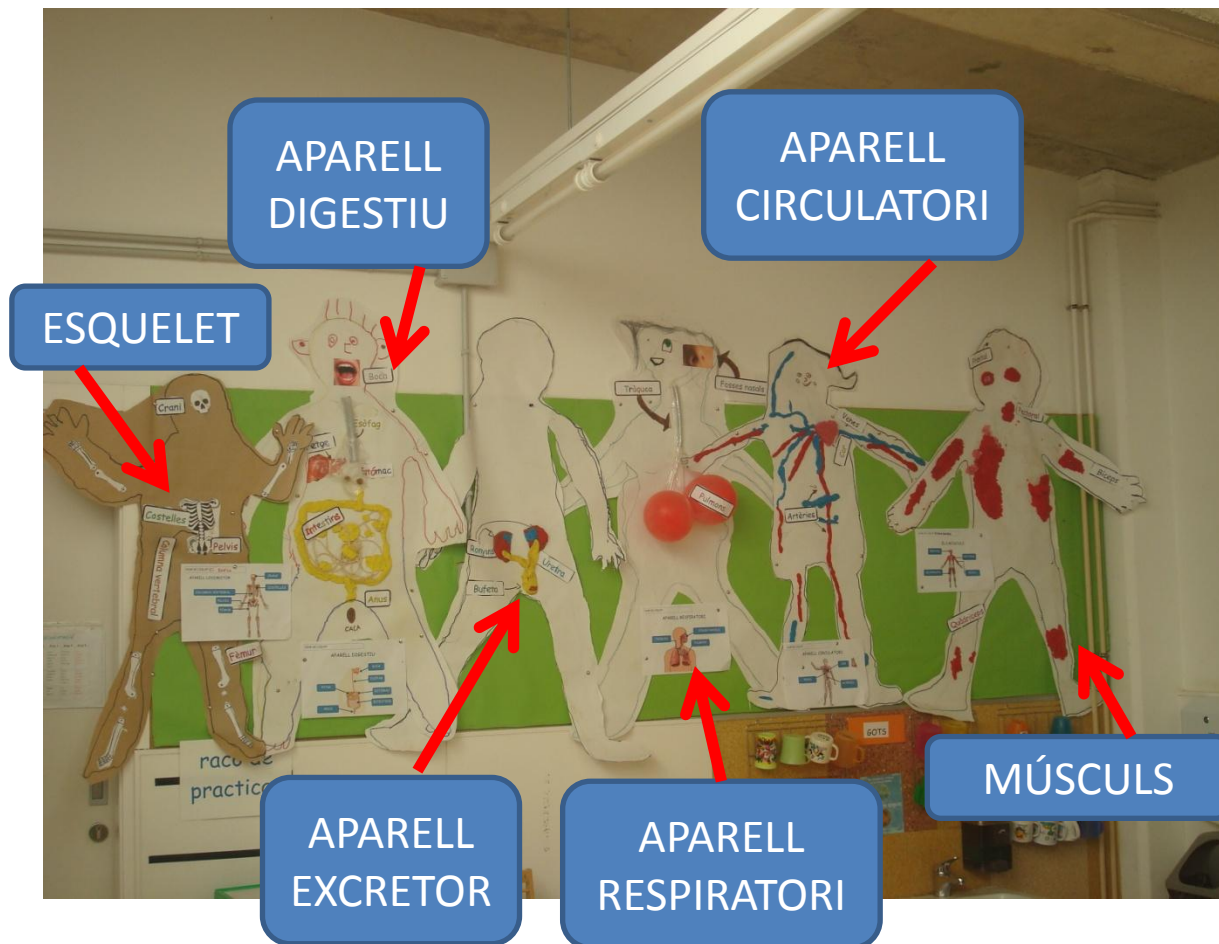
Un cop consensuats els materials... ens posem a construir!

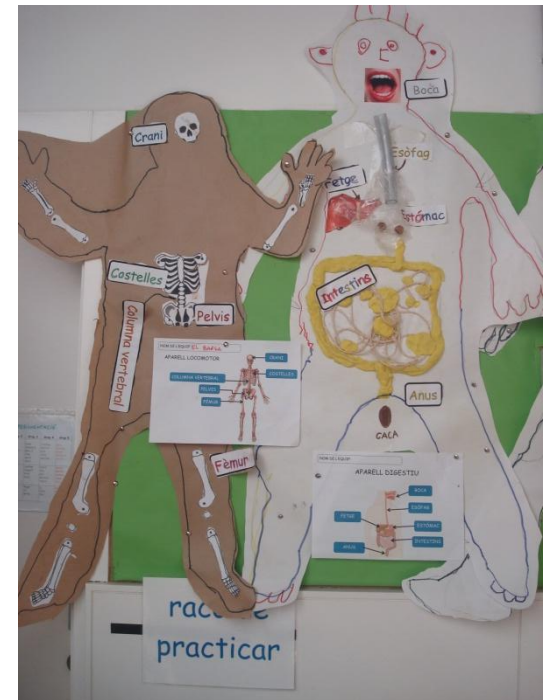
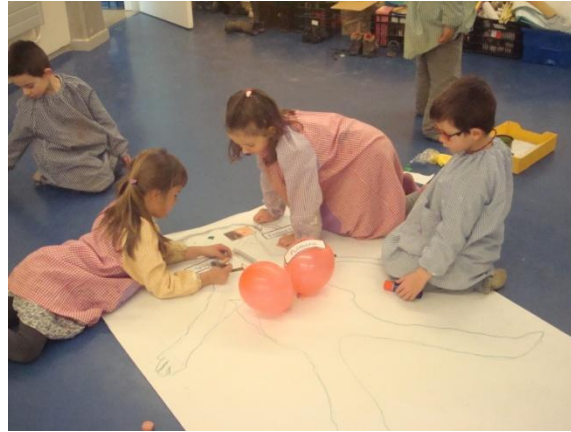
Seguint la mateixa estructura de l'1-2-4 vam escollir el nom del poblat africà. El nom escollit va ser el proposat pel Marc Curós.

EL FLOQUET DE NEU

LES MAQUETES A ESCALA HUMANA DELS APARELLS DEL COS HUMÀ amb la tècnica del trencaclosques.

FOTOS DEL PROCÉS

Estructura simple: Els quatre savis (*simplificació de la tècnica del Trencaclosques*)

Es tracta d'una variant de l'estructura simple dels quatre savis. En primer lloc, la mestra selecciona 6 alumnes (els coordinadors de cadascuna de les taules) i els ensenya el que es farà durant la sessió d'experimentació a partir del mètode científic. A continuació, aquests alumnes ho hauran d'explicar i ensenyar als seus grups respectius. En cas de dubte, poden consultar a la mestra o a la resta de coordinadors dels altres equips.

Foto dels alumnes escollits per explicar la tasca en els seus equips.

Se'ls explica els passos que cal seguir en el mètode científic per donar resposta a la pregunta: què li passa al pa des de que ens el mengem fins que arriba a l'estómac?

MODEL DE FITXA PER PORTAR A TERME L'EXPERIMENTACIÓ

NOM: _____

DATA: _____

LA PREGUNTA: Què li passa al pa des de que ens el mengem fins que arriba a l'estómac?

MATERIAL

GOT D'AIGUA

LÍQUID GROC

PA

2 PLATS

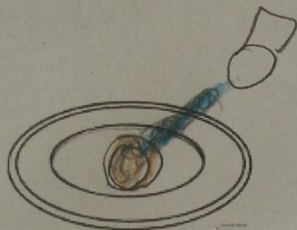
CULLERA

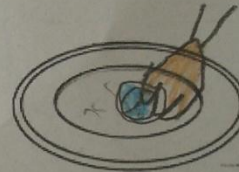
PASSOS A SEGUIR

1. Posem el pa al plat i tirem 2 cullerades d'aigua (com si fos la saliva).
2. Amb els dits toquem el pa simulant les dents que el masteguen.
3. En fem una bola com si passés per l'esòfag i el posem en l'altre plat. Llavors tirarem 5 cullerades del líquid groc com si es tractessin dels sucg gàstrics de l'estómac que ajuden a digerir els aliments.
4. Estarem una estona sense tocar el pa i mirarem què ha passat.

1. EL PA AL PLAT AMB 2
CULLERADES D'AIGUA.

2. TOQUEM EL PA AMB ELS DITS
COM SI FÉSSIN DE DENTS.

4. FEM UNA BOLA AMB PA. HI
TRIEM 5 CULLERADES DE LÍQUID
GROC.

5. DIBUIXEM COM HA QUEDAT EL
PA.

Explicació de la sessió:

Prèviament a la reunió dels savis amb la mestra, els encarregats de material de cada una de les taules reparteixen el material d'experimentació.

Material necessari: plats, una llesca de pa, una cullera petita, un recipient amb aigua transparent i un altre amb aigua grogosa.

Els alumnes comprovaran com es forma el bol alimentari des de ingerir un aliment fins que arriba a l'estómac.

En una graella es posaran en comú les respostes de tots els equips.

Posada en comú de les respostes dels diferents equips.